

PROKURATOR OKRĘGOWY
w Zielonej Górze

I A 070/38/10

Zasady i procedury postępowania w sytuacji otrzymania informacji o zaistnieniu przestępstwa na tle seksualnym

Uznając, że przemoc seksualna narusza podstawowe prawa człowieka oraz mając na względzie potrzebę poszanowania godności osobistej ofiar przemocy seksualnej niezależnie od okoliczności w jakich doszło do zaistnienia tej przemocy, a nadto w celu zwiększenia skuteczności jej przeciwdziałania proszę o wdrożenie i przestrzeganie określonych niżej zasad i procedur.

1. Każda osoba, która sygnalizuje fakt zaistnienia przestępstwa na tle seksualnym powinna być objęta szczególną opieką, troską i zrozumieniem.
2. Czynności z udziałem osoby pokrzywdzonej przestępstwem na tle seksualnym winny być wykonane przez prokuratora lub ewentualnie funkcjonariusza Policji przy spełnieniu preferencji ofiary przemocy seksualnej co do płci osoby wykonującej czynność z zachowaniem zasad prywatności.
3. Przyjmując zawiadomienie o przestępstwie należy szczegółowo pouczyć osobę pokrzywdzoną o trybie ścigania przestępstw przeciwko wolności seksualnej oraz konsekwencjach nie złożenia wniosku o ściganie w przypadku przestępstw ściganych na wniosek osoby uprawnionej.
4. Zawiadomienie o przestępstwie winno zostać przyjęte od osoby pokrzywdzonej niezależnie od jej wieku. W przypadku osób małoletnich w miarę możliwości zawiadomienie winno być złożone w obecności przedstawiciela ustawowego lub faktycznego opiekuna, chyba, że istnieje podejrzenie, że opiekun lub przedstawiciel ustawowy jest sprawcą przestępstwa lub nie przejawia zainteresowania ściganiem sprawcy. Nie należy łączyć zawiadomienia o przestępstwie z przesłuchaniem ofiary przemocy seksualnej w charakterze świadka.

5. W przypadku uzyskania sygnalizacji pochodzącej z placówki medycznej lub innej instytucji o podejrzeniu stosowania przemocy seksualnej wobec ofiary, po uzyskaniu oświadczenia o wyrażeniu przez nią zgody na zawiadomienie organów ścigania o popełnionym przestępstwie, Policja lub prokurator niezwłocznie podejmuje czynności zmierzające do przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie i zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa.
6. Po przyjęciu zawiadomienia Policja niezwłocznie telefonicznie informuje o zdarzeniu prokuratora, a w miarę możliwości przesyła faksem protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i ewentualny wniosek o ściganie.
7. Po przyjęciu zawiadomienia o przestępstwie oraz wniosku o ściganie, przed dokonaniem innych czynności z udziałem osoby pokrzywdzonej, osoba ta winna zostać poddana badaniu ginekologicznemu i oględzinom zewnętrznym ciała, w celu uniknięcia konieczności przeprowadzenia kolejnych badań. Badanie lekarskie osoby pokrzywdzonej powinno odbywać się w oparciu o postanowienie o powołaniu specjalisty celem dokonania oględzin, z poszanowaniem godności ofiary przemocy seksualnej.
8. Zabezpieczony przez biegłego materiał biologiczny powinien być przechowywany i przenoszony w specjalnie oznakowanych pakietach zapewnionych przez techników kryminalistyki.
9. W miarę potrzeby należy dokonać zabezpieczenia odzieży osoby pokrzywdzonej celem dokonania oględzin w toku postępowania przygotowawczego.
10. Po wykonaniu oględzin i badań przez powołanego biegłego należy zapewnić osobie pokrzywdzonej możliwość umycia się i przebrania.
11. Lekarz prowadzący badanie winien poinformować osobę pokrzywdzoną o medycznych skutkach zgwałcenia, w szczególności w zakresie chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową oraz niepożądaną ciążę i możliwościach ich zapobieżenia umożliwiając natychmiastowe skorzystanie z właściwych środków medycznych.
12. Wyniki badania powinny być przedstawione przez biegłego w opracowanym protokole oględzin ciała.
13. Prokurator poleca niezwłoczne przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia celem zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa.

14. Przesłuchanie pokrzywdzonej w charakterze świadka wykonuje w miarę możliwości prokurator.
15. Przed przesłuchaniem osoby pokrzywdzonej – nie będącej osobą małoletnią poniżej 15 roku życia – należy zawsze rozważyć potrzebę udziału w czynności biegłego psychologa.
16. Przesłuchanie w charakterze świadka osoby pokrzywdzonej poniżej 15 roku życia, jak również przeprowadzenie okazania wykonuje sąd właściwy dla rozpoznania sprawy na wniosek prokuratora.
17. Czynność okazania osobie pokrzywdzonej ewentualnego sprawcy winna być wykonana z wyłączeniem możliwości rozpoznania osoby pokrzywdzonej przez osoby okazywane (przez lustro). Okazanie bezpośrednie oraz konfrontacja mogą być przeprowadzone tylko za zgodą osoby pokrzywdzonej.
18. Policja i prokurator winni udzielić, po koniecznych czynnościach procesowych pomocy pokrzywdzonej w zakresie dojazdu do miejsca pobytu, wskazówek co do sposobu i miejsca uzyskania pomocy medycznej i psychologicznej, kontaktu z organizacjami pozarządowymi, a szczególności wskazać właściwe adresy i telefony kontaktowe do instytucji i organizacji udzielających pomocy ofiarom przestępstw na tle seksualnym.

Prokurator Okręgowy

dr Alfred Staszak